

APROB

VLADISLAV COTICI
Director General

RAPORT ANUAL
privind implementarea proiectelor de asistență externă
în domeniile gestionate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor,
pentru anul 2019

Nr.	Titlul proiectului/programului	Donator	Implementator	Scopul/obiectivul general al proiectului	Beneficiar	Buget	Perioada	Realizări
1.	Acordul de grant „Sprijin pentru măsurile de protecție luate împotriva pestei porcine africane (PPA) în Moldova”	Uniunea Europeană	Comisia Europeană	Scopul programului constă în eradicarea focarelor actuale de pestă porcină africană, obținerea unui statut epizootic favorabil, precum și combaterea posibilităților de introducere a virusului PPA în țară și asigurarea detectării timpurii a prezenței virusului dat în stocurile domestice de porci și mistreți	<p>Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;</p> <p>Centrul Republican de Diagnostică Veterinară</p> <p>Agencia Moldsilva;</p> <p>Asociația Vânătorilor și Pescarilor din Moldova</p>	Aprox. 150 000 EURO (în dependență de performanțele evaluate de CE)	1 ianuarie – 31 decembrie 2019	<p>Acest Acord se referă la rambursarea costurilor eligibile pentru eșantionare, testare ELISA și PCR, campanii de informare și alte activități relevante combaterii unui statut epizootic favorabil pentru PPA și combaterea posibilităților de introducere a acestui virus în țară.</p> <p>Programul a fost implementat pe întreg teritoriul Republicii Moldova, fiind aplicat porcilor din ferme și gospodării (supraveghere pasivă), porci cu caracteristici ale clinicii PPA, tuturor mistreții găsiți morți în pădure sau ca urmare a accidentelor rutiere (supraveghere pasivă), precum și mistreților vânați (supraveghere activă).</p> <p>Raportul privind implementarea programului a fost expediat Comisiei Europene la 28 februarie 2019.</p>
2.	Contract „Furnizarea de truse de diagnostic de laborator către Laboratorul Național de Referință al Agenției Naționale pentru	Uniunea Europeană	Comisia Europeană	Obiectivul general al acestui proiect este de a ajuta personalul laboratorului în validarea metodelor și efectuarea competenței /testarea inelelor și livrarea kiturilor de diagnostic la laboratorul național de referință al Agenției Naționale pentru	<p>Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;</p> <p>Centrul Republican de Diagnostică Veterinară (CRDV)</p>	1 milion EURO (buget pentru o perioadă de trei ani)	2018-2020	<p>Suportul dat va sprijini capacitățile de monitorizare și supraveghere a bolilor la animale (Gripa Aviară, Boala Newcastle, Salmonella și Pestă Porcină Africană), în scopul consolidării controalele oficiale asupra unităților agroalimentare.</p> <p>Licitația pentru procurarea consumabilelor pentru Centrul Republican de Diagnostică Veterinară a fost organizată cu suportul Delegației UE în Republica Moldova în perioada iunie 2018-mai 2019. Comisia de</p>

	Siguranța Alimentelor”/ Programul “Dezvoltarea zonelor rurale din Republica Moldova”			Siguranța Alimentelor (ANSA), în sprijinul implementării monitorizării și supravegherii anuale program pentru boli de animale				Evaluare a examinat ofertele tender-ului și urmează să prezinte rezultatele acestuia.
3.	Contractarea unui expert național/ Programul „Sprijin pentru cadrul infrastructurii de calitate în contextul DCFTA”	Uniunea Europeană	Comisia Europeană	Scopul principal constă în suport în consolidarea capacității specifice a managementului CRDV pentru îmbunătățirea procesului și funcționării generale a laboratorului, precum și pentru a sprijini CRDV (laboratorul de sănătate animală) în procesul acreditării la standardul internațional ISO17025	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor; Centrul Republican de Diagnostică Veterinară	N/A	Octombrie 2018-martie 2019	Pentru perioada de referință, a fost angajat un expert național, care a susținut consolidarea capacităților specifice și antrenarea conducerii superioare a CRDV pentru a se alinia în continuare cu cerințele UE, pentru a îmbunătăți procesul de funcționare a laboratorului în general, precum și pentru a sprijini laboratorul de sănătate animală al CRDV în procesul acreditării la ISO17025.
4.	Proiectul „Agricultura competitivă în Moldova” (MAC-P)	Banca Mondială, Fondul Global de Mediu, Agenția Suedeză pentru Dezvoltare si Cooperare Internațională	Unitatea Consolidată de Implementare și Monitorizare a Proiectelor în domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială (UCIMPA)	Obiectivul principal al Componentei I ”Consolidarea managementului siguranței alimentelor” ține de fortificarea capacității Republicii Moldova de a gestiona agenda privind siguranța alimentelor și furajelor din Moldova, în conformitate cu reglementările naționale, europene și internaționale.	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor	12 milioane dolari SUA (buget pentru Componenta ANSA)	2012 – extins până la 30 iunie 2021	Rezultatele implementării activităților aferente componentei I (2014-2019): - reconstrucția sediului ANSA , concentrând toate autoritățile implicate în controlul sanitar veterinar, fitosanitar și al siguranței alimentelor într-o singură locație. Clădirea a fost pusă în funcțiune în decembrie 2015, iar până în ianuarie 2017 au fost achiziționate mobilierul, echipamentele IT; - reconstrucția, dotarea cu echipament și darea în exploatare a patru puncte de control sanitar-veterinar și fitosanitar (PIF-ri) la frontieră: PIF Criva, PIF Tudora, PIF Giurgiuleși și PIF Leușeni. Acestea permit efectuarea inspecțiilor și eșantionărilor produselor supuse supravegherii sanitare și fitosanitare, în conformitate cu legislația națională în vigoare și standardele UE și internaționale. Suplimentar, grație realocărilor din cadrul MAC-P și extinderii termenului de implementare până la 30 iunie 2021, alte două PIF-ri vor fi construite. Momentan la PCF Sculeni au fost finalizate lucrările de proiectare,

							<p>cât privește PCF Otaci urmează a fi identificat terenul pentru construcții;</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea și punerea în funcțiune a 3 sisteme de management informațional în domeniul siguranței alimentelor (SIA “Managementul Măsurilor Sanitar - Veterinare Strategice” (MMSV), Sistemul Informațional de Management al Laboratoarelor (LIMS)) ș.a.; - acordat suport pentru acreditarea a 5 metode la Laboratorul „Sănătate Animală” și 7 metode la Laboratorul „Siguranța Alimentelor” din cadrul CRDV. Ambele laboratoare au fost dotate cu echipament necesar și reagenți, fiind asigurată și instruirea specialiștilor implicați în activitatea acestora. - reconstrucția Laboratorului de încercări calitatea și sănătatea plantelor, furajelor și produselor alimentare Bălți. Reconstrucția a fost finalizată și dată în exploatare în 2018. Echipamentul de laborator a fost procurat, urmează instalarea și efectuarea instruirilor. Suplimentar, urmează achiziționarea mobilierului specializat (licitația a fost lansată în decembrie 2019); - în proces de construcție este Laboratorul de încercări calitatea și sănătatea plantelor, furajelor și produselor alimentare Cahul, nivelul de executare a lucrărilor fiind în proporție de cca 90%. Au fost practic finalizate lucrările de construcție interioare, au rămas de finalizat lucrările exterioare (fațada și amenajarea teritoriului). Echipamentul de laborator a fost procurat, urmează instalarea și efectuarea instruirilor. Suplimentar, urmează achiziționarea mobilierului specializat. 	
5.	Proiectul „Climatul Investițional al Moldovei”	Guvernul Suediei	Corporația Financiară Internațională (IFC), Grupul Băncii Mondiale	Obiectivul principal al componentei agricole a proiectului dat este îmbunătățirea accesului produselor autohtone la piețele Uniunii Europene, prin conformarea la cerințele acestor piețe.	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	2,8 mln dolari SUA (buget pentru faza a II-a)	2016-2019 (faza I), octombrie 2019-iunie 2023 (faza I)	În perioada 2018-2019, activitățile de sprijin pentru ANSA s-au axat pe următoarele două domenii: (I) fortificarea capacităților instituționale ale ANSA privind evaluarea riscurilor, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale și (II) susținerea conformării cu cerințele UE a sectoarelor de produse de origine animală, inclusiv lactate și păsări.

							<p><u>Cu referire la produsele de origine animală,</u> au fost analizate constrângerile și elaborat <u>Planul de Acțiuni pentru accesarea pietelor UE cu produse lactate moldovenesti.</u> Planul a fost consultat cu toți actorii publici și privați și urmează a fi adoptat de instituțiile de stat, conform competențelor.</p> <p>A fost elaborat proiectul <u>Programului de Monitorizare a Laptelui Crud</u> aliniat la cerințele UE, de asemenea consultat cu mediul privat și autoritățile, care urmează să adopte varianta optimă a acestuia.</p> <p><u>În scopul fortificării capacităților ANSA de evaluare a riscurilor,</u> a fost elaborată o prezentare video privind practicile internaționale în domeniul evaluării riscurilor. A fost elaborat, de asemenea, conceptul de funcționare a unității de evaluare a riscurilor în cadrul ANSA și Regulamentului de funcționare a acesteia, ambele adoptate de ANSA în urma consultărilor.</p> <p>Au fost instruiți 20 colaboratori ANSA în domeniul evaluării riscurilor.</p> <p>A fost elaborată <u>Metodologia controlului de stat în bază de riscuri</u> pentru domeniile de competență ale ANSA, adoptată în urma consultărilor.</p> <p>A fost elaborat un întreg <u>set de liste de verificare</u> pentru toate domeniile de competență ale ANSA, pentru controlul de stat al activității de antreprenor, aprobate conform procedurii.</p> <p><u>În anul 2020,</u> asistența IFC va acoperi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suport ANSA pentru conformarea cerințelor UE pentru a obține dreptul de export a produselor de origine animală, în special lactate, carne de pasăre și ouă; - asistență pentru conformarea Laboratorului CRDV cerințelor UE pentru a obține dreptul de export a produselor de origine animală; - suport în promovarea și implementarea Programului de monitorizare a laptelui crud; - suport la integrarea și modernizarea sistemelor informaționale ale ANSA;
--	--	--	--	--	--	--	--

								- alte activități care contribuie la exportul potențial al produselor autohtone de origine animală pe piețele UE.
6.	Proiectul G2G “Sporirea gradului de implementare a atribuțiilor oficiale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din Moldova”	Guvernul Regatului Olandei	Autoritatea Olandeză pentru siguranța produselor alimentare și a consumatorilor (NVWA)	Îmbunătățirea sistemului ANSA în vederea efectuării atribuțiilor oficiale în domeniul fitosanitar, veterinar și siguranței alimentelor. Contribuirea la îndeplinirea angajamentelor interne și externe pentru creșterea posibilităților de export a Republicii Moldova .	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	100 000 EURO	1 aprilie 2017 – 31 martie 2019, extins pentru I trimestru 2020	Pe parcursul implementării proiectului s-au desfășurat, la Chișinău, 3 misiuni , după cum urmează: - misiunea cu tematica: “ <i>Sistemul de alertă timpurie pentru bolile epizootice la animale</i> ” (5-7 decembrie 2017); - misiunea privind „ <i>Rechemarea produselor neconforme în comerțul cu amănuntul</i> ” (13-16 martie 2018); - atelierul de lucru privind “ <i>Elaborarea unor programe de monitorizare a sănătății plantelor</i> ” (inclusiv semințe) (20-25 august 2018). În februarie 2020, la Chișinău, se va desfășura ultima misiune a experților proiectului la subiectul monitorizării Salmorelei.
7.	Proiectul regional “Consolidare a pregătirii regionale, a prevenirii și a răspunsului împotriva dermatitei nodulare contagioase în Belarus, Moldova și Ucraina”	Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	Scopul general al proiectului constă în reducerea riscului de dermatoză nodulară contagioasă în țările participante la proiect	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din Moldova; Ministerul Agriculturii și Alimentației din Belarus; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Ucrainei; serviciile veterinare (în cadrul ministerelor agricole), asociațiile veterinare, asociațiile de	300 000 dolari SUA (buget pentru 3 țări)	ianuarie 2018 – iunie 2019	Proiectul și-a orientat activitatea spre realizarea următoarelor acțiuni: - workshop de inițiere a proiectului “Consolidarea pregătirii regionale, prevenirea și răspunsul împotriva dermatitei nodulare contagioase Belarus, Moldova și Ucraina” (30/05/2018 - 31/05/2018, or. Kiev, Ucraina); - instruire pentru medicii veterinari privind dermatitoza nodulară contagioasă (6-7 noiembrie 2018, or. Chișinău); - exercițiu de simulare pentru boala dermatitei nodulare contagioase, organizat în februarie 2019; - elaborarea broșurilor pentru medicii veterinari și fermieri cu referire la dermatita nodulară contagioasă; - elaborarea pliantelor și a unui spot video cu tematica dermatitei nodulare contagioase.

					fermieri și mediul academic			
8.	Proiectul regional „Suport pentru consolidarea supravegherii naționale a pesticidelor la plante și sistemul de certificare fitosanitară”	Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	Proiectul își propune să contribuie la crearea unui mediu favorabil ca să asigure activitatea eficientă a Organizației Naționale pentru Protecția Plantelor (NPPO), necesară sistemelor durabile și rezistente la climă, pentru a face față amenințărilor provocate de dăunătorii plantelor din lanțul alimentar și pentru a facilita piața și comerțul produselor agricole.	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor	388 000 dolari SUA (buget pentru 7 țări)	noiembrie 2018 - ianuarie 2020	În luna decembrie 2019, FAO a remis în adresa ANSA informația privind semnarea Acordului dintre FAO și Laboratorul NVWA din Wageningen, Regatul Olandei. Drept urmare, în perioada 25-27 februarie 2020 colaboratorii Laboratorului Central Fitosanitar al Agenției, vor beneficia de un training oferit de experții olandezi. Pe parcursul anului au fost organizate un set de instruirii la care au participat reprezentanți ai aparatului central ANSA și membrii laboratoarelor de referință.
9.	Proiectul regional „Îmbunătățirea sistemelor naționale de siguranță a alimentelor și dezvoltarea cooperării regionale”	Guvernul Turciei, Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	Dezvoltarea capacităților naționale în domeniul comunicării riscurilor și a celor de combatere a urgențelor în domeniul siguranței alimentelor. În același timp proiectul își propune să consolideze relațiile de cooperare regionale în domeniu.	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor	600 000 dolari SUA (buget pentru 5 țări)	2020-2022	Pe parcursul anului 2019, ANSA a negociat și contribuit la aprobarea acestui proiect în domeniul consolidării sistemului de siguranță a alimentelor. Proiectul va fi finanțat de Guvernul Turciei și va dezvolta cooperarea regională în domeniu. Obiectivele specifice privind asistența pentru Republica Moldova urează a fi stabilite de comun cu donatorul și implementatorul.
10.	Proiectul „Suport instituțional în cadrul agriculturii ecologice în Republica Moldova”	Agencia Cehă pentru Dezvoltare (CzDA)	Institutul Central pentru Supraveghere și Control din Agricultură (UKZUZ)	Proiectul se bazează pe rezultatele obținute din proiectul anterior focusat pe agricultura ecologică în RM și pe necesitatea de consolidare a administrației de stat, care a fost, în special, expus în proiectul inițial prezentat cu succes Agenției (ANSA) și ulterior de	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din Moldova; Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor	aprox. 630 000 EURO (15 900 000 CZK)	iunie 2017 – iunie 2021	În perioada 2017-2019, activitățile proiectului au constituit: - organizarea a 8 vizite de studiu la instituții din străinătate, specializate în domeniul agriculturii ecologice; - acordarea suportului pentru participarea la evenimente internaționale (Simposium internațional privind progresele recente în domeniul analizei alimentare (RAFA) în 2017 și 2019, Congresul Organic Internațional BIOFACH (Germania) în 2018 și 2019); - organizarea a 17 misiuni de experți (întâlniri tehnice cu partenerii privind

				fostul Minister al Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA).				implementarea proiectului, workshop-uri pentru parteneri, seminare, zile în teritoriu). În anul 2019, s-au desfășurat următoarele activități: - organizarea, în perioada 18-22 martie 2019, în Republica Cehă, a unei <u>vizite de studiu privind efectuarea controalelor</u> ; - organizarea, în perioada 20-24 mai 2019, în incinta ANSA, a unei <u>instruiri privind „Efectuarea controalelor în sectorul agriculturii ecologice”</u> (56 participanți); - organizarea, la 6 iunie 2019, în cadrul Zilelor Câmpului, a <u>seminarului „Agricultura ecologică”</u> , la care au participat 110 persoane; - organizarea <u>seminarului „Semințele bio”</u> , la 5 mai 2019, la care au luat parte reprezentanții ANSA, producătorii de semințe ș.a.; - organizarea <u>vizitei de studiu privind controlul oficial al reziduurilor de pesticide</u> (17-20 iunie 2019, Republica Cehă); - organizarea <u>Zilelor Câmpului în domeniul agriculturii ecologice</u> (5-7 iunie 2019). Proiectul a contribuit de asemenea la publicarea <u>broșurii Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor a Republicii Moldova</u> , în limbile română și engleză, care a fost elaborată de ANSA în 2019.
11.	Proiectul „Reducerea riscurilor asociate cu deșeurile periculoase de la poligonul Cișmichioi”	Guvernul Republicii Cehe/Agenția Cehă pentru Dezvoltare (CzDA)	Agenția Cehă pentru Dezvoltare (CzDA)	Obiectivul proiectului este de a contribui la reducerea riscurilor pentru mediu și populația din vecinătatea acestuia.	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din Moldova; Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	aprox. 670 000 EURO (17 000 000 CZK)	iunie 2017- iunie 2021	Realizarea, în perioada 2016-2017, a unui studiu de fezabilitate la poligonul de pesticide de lângă s.Cișmichioi, UTA Găgăuzia, în scopul evaluării situației ecologice în zonă, elaborării recomandărilor privind gestionarea de mai departe a acestui obiect, determinării mai exacte a cantităților și categoriilor de substanțe depozitate și estimării costurilor pentru lucrările de evacuare și distrugere în eventualitatea realizării acestor măsuri constituie activitățile ce urmează a fi realizate cu suportul proiectului dat. Activități în desfășurare: <ul style="list-style-type: none"> elaborarea de către experții proiectului a unui studiu de fezabilitate la poligonul de

								pesticide din satul Cișmichioi, raionul Vulcănești, UTA Găgăuzia; <ul style="list-style-type: none"> • efectuarea unei evaluări a riscurilor, fiind analizată starea de contaminare, în principal cu pesticide, a poligonului de deșeuri din apropierea satului Cișmichioi; • prezentarea a 4 alternative de remediere a locației poligonului și propunerea unor soluții pentru gestionarea în siguranță a poligonului (izolarea gropilor de deșeuri și a solului adiacent contaminat); • alte activități.
12.	Proiectul Agricultură Performantă în Moldova (APM)	Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID)	Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID)	Obiectivul general este contribuția la dezvoltarea sectorului agricol pentru a impulsiona creșterea economică și schimbările în localitățile rurale, sporind bunăstarea locuitorilor Republicii Moldova	Antreprenori i agricoli	1,7 mln lei (2018) 700 000 lei (2019)	2016-2021	Proiectul tinde să realizeze următoarele obiective: <ul style="list-style-type: none"> - contribuția la dezvoltarea sectorului agricol; - impulsionarea creșterii economice și schimbările în localitățile rurale; - acordarea grant-urilor pentru implementarea activităților care contribuie la utilizarea și extinderea suprafețelor irigate.

Șef al Direcției Relații Internaționale

Diana Gherman

17.01.2020